

Boerderijnummer	1.6.100
Erfnaam	Sanderman
Oudste vermelding	(1628 ?) 1707
Huidig adres	Rietdijk 16

Historie boerderij

Er is een archief erve Sanderman.

Mogelijk is de boerderij ca 1628 gesticht op gemeenschappelijke markegrond: in een markevergadering van dat jaar wordt nl aan de Drost van Vollenhoven (Johan van Raesfelt tot Twickeloe), als vertegenwoordiger van de onmondige kinderen van zijn broer (Adolf van Raesfelt, erfmarckenrichter van de boerschap Marckelo), toegestaan om een huysken te setten bij die Drostenaete aen de Bloemendael neffens op den hoeck an den Bollicksbecke en Schipbecke.

In 1707 en 1708 namen de erfgenamen van Markelo (zie markeboek) het besluit tot verkoop van een stuk grond tussen de Bolksbeke en Schipbeke bij den erve Bloemendal gelegen, genaamd het Zande of de Sanderije; dit ten behoeve van een bijdrage in de kosten van de nieuwbouw van de Wheme en de school van Markelo.

Vervolgens vinden we in de archieven over Sanderman iets als op 12-9-1717 het plaatsje, gelegen tussen de Oude en Nieuwe Bolksbeke, door den tijdelijke Markenrigter de Heer Keppel tot Stoevelaar wordt overgedragen aan Jan Breuckink die in 1708 huwde met de Hellendoornse Berentien Weiten. Voor die tijd was het dus eigendom van de marke. Er wordt bij de dopen van de kinderen, veelal met de naam Sandmans, te Holten steeds vermeld dat ze bij Bloemendal over de beke wonen.

Maagscheiding dd 14-9-1775 ivm het onderhoud van de ongehuwde moeder Hendrina Sandermans. Zij en haar kind worden levenslang op het plaatsjen Sandermans onderhouden in voedsel, linnen en wollen kleding zolang de moeder ongehuwd blijft. Tevens ontvangt zij jaarlijks 2 gulden zakgeld en een spint lijnzaad welke tot haar profijt gezaaid dient te worden.

Huwelijkscontract Kedingen 13-6-1782 tussen Berend Sanderman en Jenneken Hesselink.

Op 6-7-1811 verkopen het kinderloze echtpaar Berend Sanderman en Jenneken Hesselink hun eigendommelijke plaatsjen, het erve Sanderman genaamd, voor f 1700 of 3670 francs (Franse tijd!) aan hun nichtje Janna Sandermans en aanstaande echtgenoot Gerrit Hendrik Wissink die een maand later zullen trouwen. Janna was de onechte dochter van Hendrina Sanderman, de zuster van Berend.

De levering omvat behalve het huis ook de hooge en laage landerijen, weidegrond, lusten en lasten, regten en geregtigheden, alsmeede de inboedel des huizes, levendige have en vhee, het gezaay op de lande, enz. Zoals gebruikelijk wordt overeengekomen dat de verkopers hun leven lang in onderhoud van kost, drank, kleding en huisvesting zullen worden voorzien. Verkopers komen tevens per jaar een geldbedrag toe van f 30,- en alle jaaren 10 ellen vlessen doek en het onderhoud van een beest. Jenneken Hesselink zou overigens één dag na het opmaken van deze akte overlijden!

Eind juli 1811, één week voor hun huwelijk, laten Gerrit Hendrik Wissink en Janna Sanderman hun huwelijksvoorwaarden opmaken door notaris Spijker te Lochem:

Er is een volkomene gemeenschap van goederen tusschen de lieden zulks mede ten aanzien van alle toekomstende onroerende goederen, bruid en bruidegom brengen al hun goederen in zoals zij thans bezitten, bij overlijden van één hunner valt de nalatenschap toe aan de langstlevende, indien geen kinderen worden geboren uit het huwelijk zal na doode van beide alles wat nagelaten wordt verdeeld worden onder de vrienden van beider ieder voor de helft.

1815 huisnr 108.

Op 12-4-1816 laat Berend Sanderman zijn testament opmaken; één en ander gebeurt ten huize van zijn buurman Gerrit Jan Dijkerman. Hij legateert, "met het vooruitzicht van den dood en na zijne ziele aan God te hebben aanbevoelen", een bedrag van f 15,- aan de armen van Markelo. Het overschot van al zijn andere roerende en onroerende goederen, evenals de uitschulden, regten en actien, komen toe aan Gerrit Hendrik Wissink en Janna Sandermans.

Op 2-5-1820 laat Berend wederom een testament opmaken met dezelfde voorwaarden als de eerste; waarschijnlijk is er opnieuw een akte opgemaakt omdat de erfgenamen nu zijn geworden Gerrit Hendrik Wissink en zijn tweede vrouw Willemmina Bovenman. Berend is wel ziekelijk van lichaam dog gezond van geest, geheugen en oordeel; het testament is opgemaakt in de keuken van het erve Sandermans, "alwaar den comparant zich bevind zittende op een stoel".

Op 25-4-1821 overlijdt Berend op 67-jarige leeftijd.

Janna Sanderman overlijdt op te jonge leeftijd in 1817; een jaar later zal weduwnaar Gerrit Hendrik Wissink hertrouwen met Willemmina Bovenman afkomstig van het erve Venneman in Verwolde; zij wordt dan ook vaak Willemmina Venneman genoemd. Er wordt daarom een huwelijkscontract opgemaakt waarbij de belangrijkste voorwaarden zijn:

1. Zij trouwen in een algemene gemeenschap van goederen, zowel roerende als onroerende, tegenwoordige en toekomstige.
2. De goederen die de bruidegom inbrengt bestaan in het plaatsjen Sandermans door hem bewoond en aan hem toebehorende, zijne roerende goederen, huis- en bouwgereedschappen, kleederen, vhee en gewassen, enz.
3. De goederen die de bruid inbrengt als huwelijksgoed bestaan uit haar kast met kleederen en verdere lijfstoebehooren, bedde- en linnengoed, alles gewaardeert op f 150,-. Bovendien nog een tegoed van f 250,- uit een eerdere verdeling van haare ouders.
4. De bruidegom zal verplicht zijn de goederen bedoeld onder punt 1 te doen inventariseren bv door authentieke acten.
5. Indien het huwelijk door ontbinding der gemeenschap beëindigt heeft de bruid (of haar kinderen) bij vertrek het recht de door haar thans ingebrachte goederen op te eisen.
6. Bij overlijden van een der beiden voornoemde aanstaande echtgenoten vallen alle roerende en onroerende goederen, ten bewijze van hunne wederzijdsche toegenegenheid, toe aan de langstlevende.
7. Nog inwonend is de moeder van Gerrit Hendriks eerste vrouw, met name Hendrina Sanderman. Zij rekent er op dat zij in haare reeds klimmende jaren verzorgd zal blijven worden en laat daarom al de goederen na, welke haare nalatenschap zullen uitmaken, aan het nieuwe echtpaar. De akte wordt ondertekent door alle comparanten, behalve Hendrina Sandermans die verklaart niet te kunnen schrijven of tekenen.

In 1820 koopt Gerrit Hendrik Wissink voor f 176,- de onverdeelde halvescheid van een hooiland, genaamd het Elkink Broek, groot in zijn geheel 3 dagwerk, gelegen in het Markeler Broek tusschen de landen van Gerrit Hendrik Reurslag en Abraham Lodeweges. Verkoper is Willem Stoelhorst, wonende in de buurtschap Agterhoek onder Markelo, die deze grond in 1816 gekocht had bij publieke veiling van de Hoog geboren Vrouwe Sophie Geertruid Florentine Douariere Baronesse van Heeckeren, geboren Gravin van Rechteren. Verder komen zij overeen dat de weidegrond door koper en verkoper tezamen zal worden gemaaid en gehooïd.

In 1821 koopt Gerrit Hendrik Wissink wederom een hooy- of weidegrond, genaamd "In de Nieuwe Maatke" en wel van een familie Levenkamp voor een bedrag van f 147,- gelegen in het Markelose Broek grenzende aan de Riet en aan Harmen Scheper in Verwolde en aan de Verseersmaatke.

In 1821 laat Hendrina Sandermans door een Almelose notaris ten harer huize haar testament opmaken waarbij zij alle hare goederen nalaat aan Gerrit Hendrik Wissink. Testatrice is overleden op 6-4-1829 op bijna 80-jarige leeftijd.

Ook de tweede vrouw van Gerrit Hendrik Wissink, Willemmina Bovenman, overlijdt op een te vroege leeftijd: op 22-4-1831 oud bijna 39. Zij laat dan haar man en vier jongens na te weten Berend Jan, Hendrik Jan, Jan Hendrik en Hermannus, variërend in leeftijd van 3 tot 12 jaar.

In verband met een toekomstige boedelverdeling werd dan meestal een notariële inventaris opgemaakt van al de bezittingen. Om een indruk te geven van wat zich zoal op een boerderij bevond in het begin van de 19^e eeuw volgt hieronder de beschrijving. De goederen werden getaxeerd door Jan Warmelink, de Markelose koster.

In de keuken uitzicht hebbende door een raam in den gaarden is gevonden:

een kleerkast van wagenschot met twee deuren, een Vriesche hangklok, een theerak met achttien paar aarden theegoed en twee vlesjes, een theerak met veertien paar theegoed, een theebus, een glas en een suikertang, een spiegelkje met bruine lijst, een jagtgeweer, een ronde ongeverfde en een

vierkante bruin geverfde tafel, zestien differente stoelen, een karn en wagen, zestien Delfsche schootels waaronder drie defect en twee en twintig dito borden, een blikken lantaren en twee ijzeren hanglampen, een koffymolen en blikken koffyzetter, vijf differente vlessen en vier glazen, zes en twintig stukken garen, een zwarte en twee blanke koperen koffyketels, vier tinnen borden, vier dito kommetjes, een dito theepot, een dito soeplepel en een dito theebus, een haal, lenghaal, een grijper, een tang, een asschop, een blaaspijp en twee haardijzers, een boven- en onderbed, een peuluw en drie kussens, een boven- en onderbed, een peuluw en twee kussens, twee paar groene saayen beddegordijnen met twee vallen en een ijzeren roede, een gedrukt linnen schoorsteenkleedje en onderkleedje, een punder en een ijzeren lamphaal, een tinnen boterschotel en broodbak, twee katoenen schoorsteenkleedjes.

Kleederen van de overledene en andere vrouwen kleederen:

een blauw lakensche rok en een blaauw damasten rok, een bruin stoffen jak en een blaauw kalminken rok, een rasemrokken jak en sergie dedamsrok, vijf bonte katoenen jakken, een gedrukt linnen en een oud krippen jak, een manskrienen en een oud zwart jak, vier sersien jakken, een zwart sargien en een zwart greinen rok, een zwart en een kalminken rok, twee gestreepte gekeerde wollen rokken, drie gestreepte wollen rokken, een sergien en een woldoeken rok, drie blaauwe geruite rokken, vier zwarte en een geruite wollen rok, drie wollen doeken rokken zijnde een blaauwe, een zwarte en een geruite, drie blaauwe damasten borstrokken waarvan een met twee zilveren knopen, vier sergien borstrokken waaronder een met twee zilveren knopen, een kalminken, een woldoeken en een linnen borstrok, een bruin grijnen jak, een rood baayen rok, een zwarte vijfschagten rok, een zwart saayen mantel met zilveren haak en oog en een dito regenkleed, een groene, een paarsche en een katoenen voorschoten, een zwart merenosche en een zwart dwannen voorschoot, een Vriessche voorschoot, tien fijne blaauwe linnen voorschoten, dertien grove dito, een rood baayen broek, een bruin zijden, een zwarte en een bruine madrassen doek, twee paarsche katoenen doeken, vier rode katoenen doeken, vijf en dertig vrouwen hembden, zeventien halsservietten, negen dito kleine, een zwart zijden doek, vijftien mutsen met kant, vier dito met gaas, zestien dito met gaas, zestig mutsen met strooken, zeven en veertig mutsen met strooken, negen en veertig ondermutsen, veertien bovenmutsen met strooken, drie rijglijven, een gouden slot aan een fluwelen band, een zilveren beugel gemerkt W.M.V.M. (Nb. waarschijnlijk van WilleMina VenneMan) met stalen haak en groene wol, een paar zilveren schoengespen met stalen beugel.

In een kamer uitkomende in de keuken en uitzicht hebbende door een raam op den kamp:

een boeren kleerkist, nog een dito, een dito welke volgens verklaring van requirant door zijn eerste vrouw Hendrina Sanderman is gegeven aan zijn zoon Berend Jan Wissink, een ladetafel van bruin eikenhout, een vleeston, vier stukken gerookt vleesch, een groove en een fijne hekel, een boven- en onderbed, een peuluw en twee kussens, nog een boven- en onderbed, een peuluw en twee kussens, twee paar groene saayen beddegordijnen met vallen, vier vlassen beddelaken en acht dito kussenslopen, vijftien grove lakens, vijf dito kussen slopen, een linnen beddekleed en twee bonte kussenslopen, zeven tierentijnsche handdoeken, een pellen, een ganzeogen en een tierentijnen taffellaken, twee linnen zakdoeken, twaalf ellen pellen, twee en vijftig ellen ongebleekt vessen linnen, twee en vijftig ellen grof ongebleekt linnen.

Kleederen van den requirant:

een blaauwlakensche rok, een grijs lakensche dito, een grijs lakens buis, een blaauwlakensche dito, een zwartlakens, een manchesters en een bombazijden vest, een zwart lakensch, een manchesters en een vijfschagten broek, een damasten borstrok met zilveren knopen, nog een dito, twee dito blaauw sergien, een grijs en een zwarte pijrok, twee paar zwarte en een paar blaauwe kousen, twee oude zwarten en een Zwitscherse doek, twee zwarte ronde hoeden, een rode katoenen doek, een katoenen en een neteldoeksche halsdoek, een linnen zakdoek.

In de waschkamer ligt scheppende door een raam en uitkomende in de keuken:

een baktrog, tien pond meel, twee ijzeren potten en dito deksels, een dito zonder deksel en een ijzeren schuimer, drie wateremmers met ijzeren hoepels, een halve teerton, een oud vaatje, een dito tobbe en vier schragen, zeven en twintig raapkoeken, een karnemelks schepper, een houten lepel, een lepelbord met veertien tinnen lepels, een vorkenrek met elf ijzeren vorken en acht oude dito.

In de melkkamer uitkomende in de keuken:

elf aarden kannen, twee aarden kannen en twee dito potten, drie Keulsche potten, twee houten melkvaten, drie kommen en twaalf Vriesche borden, een blikken melkgieter, een dito schepper, een dito trechter en een oud dito maatje, drie pond boter, twee pond vijf ons ongel, een botervaatjen, een ijzeren een pannekoekenpan, hangijzer en mes, twee ijzeren potjes en een koperen dito en een ijzeren aschpot, een tinnen mengelen en een blikken worsthoorn, een houten melkleupen en een vergietten.

Op de deel:

een groote en een kleine koperen ketel, een oude kast met vier deuren, een groote zaadkist, een hakselkist, een snijlade en een mes, een kruiwagen, een wan, een oud maatschepel en een oud zaaischepel, zes zaadzakken, veertien schepel houtasch, twee schepel boekweiten meel, vijf schepel spurrisaad, twee bijlen, een ijp, drie speikerboors, een zaag en een hamer, drie zeisen, twee bouwzigten, twee plaggenzigten en twee haars met hamers, een spade en twee schoppen, acht greepen, vijf hooivorken en twee schietvorken, zeven dorsvlegels, vijf harken en vier gaffels, een bargladder en twee kleine klimladders, een blokhamer met kettingen, twee paardetuigen van leder waarvan een met kettingen, een karligte, twee toomen, twee lijdsels, een halehout, een zweep en twee wagentouwen, een paardedeken, acht koekettingen, een egede ketting en acht teur kettingen, twee stoven, vier spinnewielen en een haspel.

In een kamertje terzijde van de deel:

twee oude kleerkisten, vijf pond spek, een halve varkenskop en vijftien worsten, een oude ton, zes manden, drie schepel boekweit.

In de stallen:

een zwart merrien paard oud negen jaren, een zwartbont koebeest oud vijftien jaar, een roodbont koebeest aftandig, een roodbont koebeest aftandig, een grijsbont koebeest aftandig, een grijsbont koebeest aftandig, een roodbont kalf oud een jaar, een dito oud een jaar, twee oude zoog zwijnen, drie jonge zwijnen, vier oude ganzen, acht kippen, een hond, ongeveer zeventuizend tweehonderd ponden hooi.

In de schoppe:

Ongeveer veertig karren kluin, ongeveer hondertachtig bos dakstroo, een beslagen wagen met zijn toebehoren, nog een beslagen wagen met zijn toebehoren, een oude aardkar, een ploeg zijnde defect, een groote egede en twee kleine, zeven stukken eiken nieuw hout en twintig stuks eiken planken volgens opgaaf van den requirant bestemd tot het vernieuwem der brug bij het huis, een vimme rijzen en een partij oud brandhout, de voorhanden zijnde mest, een kar met oud onbruikbaar hooi, een slijpsteen.

In de kamer ter westzijde van de deel:

twee aarden kannen, zeven en een half schepel olijsaad.

Op het land:

de rogge op ongeveer een bunder drie en zestig roeden en veertig ellen lands, de boekweit op ongeveer acht en dertig roeden lands, ongeveer negen roeden lands met vlas, de tarwe op ongeveer negen roeden lands, de paardebonen op ongeveer negen roeden lands, het olijsaad op ongeveer twaalf roeden lands, de garst op ongeveer veertien roeden lands, de haver op ongeveer acht en twintig roeden land, de aardappelen op ongeveer vijftig roeden lands, de arften op ongeveer vier roeden lands, boonen en kool op ongeveer drie roeden lands.

Alle bovenstaande goederen worden getaxeert tesamen op f 1226,48.

Bovendien zijn er nog een aantal oude akten en papieren aanwezig, waarbij ook nog genoemd wordt het oude stuk van de aankoop van het erve uit 1717.

De voorhanden kontante penningen in huis bedragen f 1,50. Ook is er in 1821 nog een bedrag van f 650,- geleend aan Berend Altena.

Vervolgens worden de volgende schulden genoteerd:

aan Hendrik Pasop wegens geleend geld f 100,-, aan Derk Dijkman f 75,-, aan Gerrit Willem Schuizeman f 50,-, aan Gerrit Jan Platerink f 100,-, aan Gerrit Jan Bovenman f 400,-, aan Harmina Plumpmans f 75,-, aan Lammert Venneman f 100,-, aan Jan Bannink f 150,-, aan Pannen Jan te Rijssen wegens geleverde stenen en geleend geld bij het leven zijner vrouw f 100,-, aan de Medicijne Docter Rive te Lochem f 7,10, aan de Medicijne Docter Diepperink te Lochem f 17,40, aan den Genees- en Heelmeester Claijen te Goor f 4,80, aan Gerrit Stegeman voor de doodkist van de overledene en een dag timmeren f 5,50, aan winkelier Nijman te Lochem f 6,43, aan Hagens te Lochem voor ijzerwerk f 6,-, aan koopman Vellers te Lochem voor geleverde manufacturen f 8,-, aan hoedemaker Hoetink te Lochem voor twee hoeden voor de kinderen f 1,70, aan de Heer van Verwolde voor geleverde dennen f 3,-, aan koperslager Heinte te Deventer f 0,40, zijnde alle schulden gemaakt bij het leven van zijne vrouw. Vervolgens nog aan schoenmaker Berend Elfrink te Bathmen f 23,35 en aan den Markenrigter van Markelo wegens belasting op de gemeente markengrond f 2,50. Dan is nog verschuldigd aan de knecht Jan Willem Heetbrink wegens loon drie hemden, twee broeken en een buis.

Na het overlijden in 1831 van de tweede vrouw van Gerrit Willem Wissink heeft hij al snel weer een geliefde gevonden en wel Hendrika Bronsvoot geboortig van Holten. In hetzelfde jaar zal hij haar huwen.

Wederom wordt er een huwelijkscontract opgemaakt met ongeveer dezelfde bepalingen als voorgaande overeenkomsten. Hendrika brengt bovendien in de volgende goederen: een kapitaal van f 300,- ten laste van Jan Wijertman, landbouwer te Gorssel wegens verdiend loon, een kapitaal van f 200,- ten laste van harer broeder Albert Bronsvoot te Holten wegens een gedeelte van haar erfdeel uit den ouderlijken boedel, een som van f 190,- in kontante penningen door haar moeder aan haar ten huwelijk gegeven, een paar bedden, een peuluw en vier kussens, honderd veertig ellen linnen, twaalf ellen ganzeogen, een kleerkist, een groen lakens jak en een blaauw kalminken rok, een sergien jak en zwart kalminken rok, een blaauw merenos jak en een kalminken rok, elf bonte katoenen jakken, een zwart rasemarokken jak, twee rood baayen rokken, vijf bonte katoenen rokken, een zwart merenosche en dito katoenen voorschot, drie rode katoenen en een Vriesche dito, een paarsche voorschot, acht blaauw linnen dito, vier oude dito, een zwartzijden doek met kant, een zwart merenosche en een zwart katoenen doek, drie paarsche en vier rode doeken, vijftien hals servietten, tien neteldoeksche doeken, zes mutsen met kant, vijftien mutsen met strooken, twee stroohoeden, twee katoenen, een damasten en een baayen borstrok, een regenkleed, een gouden slot, een zilveren beugel, een paar zilveren schoengespen, een bijbel met een paar zilveren klampen, vier paar wollen kousen, twee paar schoenen en twee en twintig hembden. Totale waarde f 1019,50.←

Zie ook verg Markeboek oct 1843.

De oudste zoon (uit het tweede huwelijk) van Gerrit Hendrik Wissink met name Berend Jan zal in 1852 huwen met de Verwoldse Johanna Willemina Pompert.

Wederom wordt er een huwelijkscontract opgesteld. Bij der verdeling der goederen blijkt vaak waarom de bezittingen uiteen vielen bij gezinnen met veel kinderen en meerdere huwelijken. Ook hier is sprake van verdeling van een aandeel in de inboedel aan het nieuwe echtpaar van "honderd zesendertig tweehonderd zesenvijftigste gedeelte" (136/256). Bovendien krijgt hij van zijn ouders geschonken een bouwland groot zes en zeventig roeden en negentig ellen, een hooiland groot drie bunders een roede en dertig ellen en een hooiland groot twaalf roeden en vijftig ellen. Tevens schenkt vader Gerrit Hendrik aan zijn zoon zijne aandelen, zijnde "zeventien tweendertigste gedeelten" in de volgende onroerende goederen:

huis en schuur groot vijf roeden dertig ellen, hooiland groot een bunder twee en negentig roeden en zeventig ellen, bouwland groot twee bunders drie roeden en dertig ellen, hooiland groot twee en negentig roeden en dertig ellen, bouwland groot zes en zeventig roeden en tien ellen, hooiland groot een en zestig roeden en veertig ellen, hooiland groot een bunder twintig roeden en negentig ellen, hooiland groot een bunder acht en dertig roeden en zestig ellen, weiland groot vijf bunders zeven roeden en tachtig ellen, heide groot tien roeden en twintig ellen, heide groot vijf en dertig roeden en zeventig ellen, heide en weiland groot een bunder acht en vijftig roeden en zeventig ellen, heide groot vier en negentig roeden en twintig ellen, weiland groot een bunder zestig roeden en twintig ellen, hooiland groot vijf en vijftig roeden, weiland groot acht en zestig roeden en zestig ellen, heide groot drie bunder achttien roeden, weiland groot twee en dertig roeden en zestig ellen, heide groot negen en vijftig roeden en zeventig ellen, heide groot zes en veertig roeden en vijftig ellen, heide groot vier en twintig roeden en tien ellen.

Uit bovenstaande blijkt dat het grondbezit in het midden van de 19e eeuw aanmerkelijk is uitgebreid. Uiteraard wordt verder overeengekomen dat vader Gerrit Hendrik en stiefmoeder Hendrika Bronsvoot gedurende hun geheele leven behoorlijk zullen worden gehuisvest en in voedsel en kleeding zullen worden onderhouden en aan ieder tien gulden zakgeld jaars. Berend Jan zal tevens uitkeringen moeten doen aan zijn (halve) broeders en zuster.

De bruid brengt nog de volgende goederen in: eene som van f 125,- in contanten, een stel beddegoed met toebehoren, een kleerkast, een kleerkist met hare kleederen, linnengoed, zilver en verdere lijfstoebehoren.

De beide broeders Hendrik Jan (in 1851 gehuwd met Eesken Leuvelink) en Harmannus Wissink verkopen hun aandeel (negen en dertig twee honderd zes en vijftigste deel - 39/256) onroerend goed direkt door aan hun pas getrouwde broer Berend Jan. De overname prijs is f 1800,-.

Na de markdeling in 1852 omvatte het bedrijf ca 29 ha grond.

Sinds ca 1968 is men er een loonbedrijf begonnen en sinds 1980 worden geen melkbeesten meer gehouden.

Er zou volgens overlevering ook een tapperij zijn geweest voor de schippers op de Schipbeek; tevens een bruggetje aldaar over de Schipbeek.

De Bolksbeek stroomde eerder zo dicht langs huis dat de boer zittend op een stoel in de deuropening van de keuken de ratten langs de waterkant van de beek dood schoot.
Tot ca 1932 stroomde de Bolksbeek vlak langs het huis en direkt daarna daar de Schipbeek in. Is toen een stukje verlegd ri. Laren en dat is nu de grens met Gelderland.
In 1936 is de boerderij geheel vernieuwd.

Zie ook Marcl. Chr. april 2004 over Sanderman.

Bewoning

Jan Sandmans of Breuckink, begraven op 09-05-1727 te Markelo, zn. van Jan Breuckink.

Gehuwd voor de kerk op 13-05-1708 te Holten met **Berentien Wijten**, geboren 1680 te Hellendoorn, dg. van Wijte Berents van den Whemenkamp en Hendrikjen Geertsen te Hellendoorn.

Uit dit huwelijk:

1. **Roelof Breukink**, gedoopt op 09-03-1710 te Holten, begraven op 14-05-1727 te Markelo op 17-jarige leeftijd.
2. **Jenneken Sandermans**, gedoopt op 01-01-1711 te Holten.
3. **Hendrickjen Sandmans**, gedoopt op 11-09-1712 te Holten.
4. **Wilmken Sandermans**, gedoopt op 08-07-1714 te Markelo.
5. **Marija Sandmans**, gedoopt op 15-11-1716 te Holten.
6. **Gerritjen Sandmans**, gedoopt op 14-10-1725 te Holten, huwt ca 1747 met Hendrick Nieuhuis en hertr. 9-6-1754 met Henderik Leuveling.

Jenneken Sandermans, gedoopt op 01-01-1711 te Holten.

Gehuwd voor de kerk (1) op 16-jarige leeftijd op 06-07-1727 te Markelo met **Warner Roessing**, 28 jaar oud, gedoopt op 25-09-1698 te Markelo, overleden circa 1740 te Markelo, zn. van Egbert Roessing.

Gehuwd voor de kerk (2) op 30-jarige leeftijd op 03-12-1741 te Holten met **Harmen Pinkert**, zn. van Hendrik Gerrits Hackert en Geertjen Herms op Pinkert/Holten.

Uit het eerste huwelijk:

1. **Jenneken Sandermans**, gedoopt op 15-08-1728 te Markelo, huwt 2-7-1752 wed. Henric Bussing.
2. **Henders Sandermans**, geboren te Markelo, gedoopt op 24-08-1732 te Holten, huwt 1-5-1756 Jan Smitmans/Beusbergen.
3. **Henderik Sandermans**, geboren circa 1736 te Markelo.

Uit het tweede huwelijk:

4. **Willem Sandermans**, geboren circa 1743 te Markelo.
5. **Henderik Sandermans**, geboren circa 1745 te Markelo, overleden circa 1789 te Markelo, huwt 22-7-1770 met wed. Hendrikje Leusman en hertr. 15-6-1782 met Berentdina Rensink of Jolink.
6. **Janna Sandermans**, geboren circa 1746 te Markelo, overleden circa 1795 te Markelo, huwt 13-5-1770 Waander Roessink.
7. **Wilmken Sandermans**, geboren circa 1748 te Markelo, in 1767 meid op Krabbenbos; huwt 7-1-1770 Willem Mensink (van Mensink/Stokkum 2.2.100).
8. **Henderijntje Sandermans**, gedoopt 1750 te Markelo.
9. **Berent Sandermans**, kotter, geboren te Markelo, gedoopt op 20-01-1754 te Holten, overleden op 25-04-1821 te Markelerbroek op 67-jarige leeftijd.
Gehuwd voor de kerk op 28-jarige leeftijd op 15-06-1782 te Markelo met **Jenneken Hesselink**, 24 jaar oud, geboren te Stokkum, gedoopt op 05-02-1758 te Markelo, overleden op 08-07-1811 te Markeler Broek/Laren op 53-jarige leeftijd, dg. van Jan Hesselink.

Henderijntje Sandermans, gedoopt 1750 te Markelo, overleden op 06-04-1829 te Markelo. Zij krijgt een onechte dochter:

Janna Sandermans, gedoopt op 04-04-1773 te Markelo, overleden op 25-05-1817 te Markelerbroek op 44-jarige leeftijd.

Gehuwd op 38-jarige leeftijd op 08-08-1811 te Laren met **Gerrit Hendrik Wissink**, 29 jaar oud, gedoopt op 09-09-1781 te Markelo, overleden op 09-05-1855 te Markelo op 73-jarige leeftijd, zn. van Henric Wissink.

Gerrit Hendrik Wissink hertr. (2) op 36-jarige leeftijd op 18-04-1818 te Goor met **Willemina Bovenman**, 25 jaar oud, geboren op 28-05-1792 te Verwolde, overleden op 22-04-1831 te Markelo op 38-jarige leeftijd, dg. van Hendrik Bovenman op Venneman/Verwolde.

Gerrit Hendrik Wissink huwt (3) op 49-jarige leeftijd op 29-08-1831 te Markelo met **Hendrika**

Gerritsen Bronsvort, 33 jaar oud, geboren op 05-09-1797 te Langstraat, gedoopt op 10-09-1797 te

Holten, overleden op 04-11-1867 te Markelo op 70-jarige leeftijd, dg. van Engbert Gerritsen Bronsvoot aan Fortjans/Holten.

Uit het tweede huwelijk:

1. **Berend Jan Wissink**, geboren op 17-02-1819 te Markelo.
2. **Hendrik Jan Wissink**, geboren op 25-03-1821 te Markelo, overleden op 29-06-1886 te Markelo op 65-jarige leeftijd, huwt 24-7-1851 Eesken Leuvelink.
3. **Jan Hendrik Wissink**, geboren op 02-10-1823 te Markelo, overleden op 06-10-1833 te Markelerbroek op 10-jarige leeftijd.
4. **Harmanus Wissink**, geboren op 15-11-1827 te Markelo, overleden op 03-10-1886 te Laren op 58-jarige leeftijd, huwt 19-4-1861 te Laren met Derkjen Dondertman. Hun zoon Hendrik Jan geb. 1867 emigreert met vrouw Bertha Vreeman naar USA.
5. **levenloos kind Wissink**, geboren op 07-05-1830 te Markelo, overleden op 07-05-1830 te Markelo, 0 dagen oud.

Uit het derde huwelijk:

6. **Gerrit Willem Wissink**, geboren 1832 te Markelo, overleden op 18-05-1899 te Diepenheim, huwt 12-5-1864 met Gerritdina Eeftink en hertr. 29-11-1884 Hermina Groothaar.
7. **Johanna Wissink**, geboren 1835 te Markelo, overleden op 29-08-1869 te Markelo, huwt 06-08-1863 met Gerrit Jan Sligman.
8. **Hendrika Johanna Wissink**, geboren 1837 te Markelo, overleden op 27-04-1839 te Markelo.
9. **Hendrika Johanna Wissink**, geboren 1840 te Markelo, overleden op 19-01-1848 te Markelo.

Berend Jan Wissink, geboren op 17-02-1819 te Markelo, overleden op 16-06-1880 te Markelo op 61-jarige leeftijd.

Gehuwd op 33-jarige leeftijd op 18-11-1852 te Markelo met **Johanna Wilhelmina Pompert**, 26 jaar oud, geboren op 17-09-1826 te Laren, overleden op 04-02-1902 te Markelo op 75-jarige leeftijd, dg. van Steven Pompert.

Uit dit huwelijk:

1. **Willemina Wissink**, geboren op 24-09-1853 te Markelo, overleden op 29-11-1853 te Markelo, 66 dagen oud.
2. **Willemina Wissink**, geboren op 03-06-1855 te Markelo, overleden op 25-05-1877 te Markelo op 21-jarige leeftijd.
3. **Harmannus Wissink**, geboren op 08-03-1858 te Markelo.
4. **Gerritje Wissink**, geboren op 10-10-1861 te Markelo, overleden op 26-10-1861 te Markelo, 16 dagen oud.
5. **Gerrit Hendrik Wissink**, geboren op 07-02-1863 te Markelo, overleden op 05-07-1870 te Markelo op 7-jarige leeftijd.
6. **Albert Jan Wissink**, geboren op 29-10-1865 te Markelo, overleden op 01-08-1959 te Markelo op 93-jarige leeftijd.
7. **Christina Johanna Wissink**, geboren op 31-08-1868 te Markelo, overleden op 26-04-1870 te Markelo op 1-jarige leeftijd.

Harmannus Wissink, geboren op 08-03-1858 te Markelo, overleden op 24-04-1904 te Markelo op 46-jarige leeftijd.

Gehuwd op 26-jarige leeftijd op 12-07-1884 te Markelo met **Jenneken Hegeman**, 29 jaar oud, geboren op 21-04-1855 te Elsen, overleden op 03-07-1919 te Markelo op 64-jarige leeftijd.

Uit dit huwelijk:

1. **Berend Jan Wissink**, geboren op 23-12-1884 te Markelo.
2. **Jan Hendrik Wissink**, landbouwer, geboren op 09-05-1886 te Markelo, overleden op 06-07-1917 te Markelo op 31-jarige leeftijd, ongehuwd.
3. **Evert Jan Wissink**, geboren op 23-11-1889 te Markelo, overleden op 17-05-1890 te Markelo, 175 dagen oud.
4. **Evert Jan Wissink**, geboren op 22-09-1891 te Markelo, overleden op 16-09-1969 te Deventer op 77-jarige leeftijd.

Berend Jan Wissink, geboren op 23-12-1884 te Markelo, overleden op 31-12-1934 te Markelo op 50-jarige leeftijd.

Gehuwd op 23-jarige leeftijd op 02-05-1908 te Markelo met **Berendina Schuizeman**, 25 jaar oud, geboren op 16-10-1882 te Lochem, overleden op 29-05-1948 te Markelo op 65-jarige leeftijd.

Uit dit huwelijk:

1. **Jenneken Wissink**, geboren op 07-03-1909 te Markelo, overleden op 09-08-1985 te Markelo op 76-jarige leeftijd, ongehuwd.
2. **Hendrik Jan Wissink**, geboren op 29-05-1910 te Markelo, overleden op 03-08-1986 te Deventer op 76-jarige leeftijd.

Gehuwd op 29-jarige leeftijd op 06-09-1939 te Markelo met **Truida Wevers**, 21 jaar oud, geboren op 15-01-1918 te Markelo, overleden op 01-07-1985 te Markelo op 67-jarige leeftijd.

Uit dit huwelijk:

1. **Berendina Geertruida Wissink**, geboren op 07-08-1940 te Markelo, huwt 27-5-1966 met Gerrit Hendrik Lammertink.
2. **Jan Hendrik Wissink**, geboren op 22-09-1944 te Markelo.
3. **Berendina Johanna Wissink**, geboren op 30-10-1949 te Markelo, huwt 27-05-1970 met Gerrit Jan A. Boeve.

Jan Hendrik Wissink, loonwerker, geboren op 22-09-1944 te Markelo.

Gehuwd met **Corry Ebels**, geboren circa 1946, overleden op 16-09-2004.

Uit dit huwelijk:

1. **Anita Wissink**, onderwijzeres, huwt met Jan Lensink/Laren.

Fotonrs op beeldbank

AIII.V-02560 t/m 02564

DI.P-06826